

Univerza v Mariboru

Ekonomsko-poslovna fakulteta

Global Entrepreneurship Monitor

SPOROČILO ZA JAVNOST

Podjetniki še zmeraj čutijo posledice krize pri pridobivanju finančnih sredstev

Posebno poročilo raziskave Global Entrepreneurship Monitor 2015/2016: Special Report on Entrepreneurial Finance

Maribor, 29. julij 2016. Najnovejša raziskava Global Entrepreneurship Monitor (GEM), ki je proučevala podjetniške finance v 60 državah in v katero je vključena tudi Slovenija ugotavlja, da so podjetniki v sled svetovne gospodarske krize odvisni predvsem od lastnih finančnih sredstev, aktualni pa postajajo tudi novi viri financiranja, kot je npr. množično financiranje.

Posebno poročilo raziskave GEM o podjetniških financah ugotavlja, da je globalna finančna kriza pustila pomembne posledice za podjetništvo, saj kar 95 % podjetnikov po vsem svetu svoja start-up podjetja financira z lastnimi viri. Kljub temu, da so se v povprečju stroški ustanovitve podjetja zmanjšali, je dostop do finančnih sredstev ena izmed najpomembnejših ovir podjetij v veliko državah, pri tem pa so najbolj prizadeta prav mala in srednje velika podjetja. V povprečju je bilo v letu 2004 namreč za pričetek poslovanja potrebnih 54.000 USD, v letu 2015 pa le še 13.000 USD.

Svoja podjetja z lastnim denarjem najmanj podjetnikov financira v Izraelu in Španiji (79 %). Sicer pa se delež lastniškega financiranja zelo razlikuje med državami, od nizkih 47 % v Burkini Faso in Senegalu do 91 % na Kitajskem in 98 % v Indoneziji. Zaznati pa je tudi spremembe v povprečnem lastnem investiranem deležu v start-up podjetje, ki se je povečal iz 66 % v letu 2004 na 72 % v letu 2015.

»Uporaba lastnih finančnih sredstev temelji na nuji, ko podjetniki za svoje start-up podjetje ne morejo pridobiti zunanjih finančnih virov. To je še posebej značilno za ženske, ki se srečujejo z neenako obravnavo tako v razvijajočih se kot tudi v razvitih državah po vsem svetu«, pravi **doc. dr. Barbara Bradač Hojnik** z Ekonomsko-poslovne fakultete UM.

Sicer raziskava ugotavlja, da se razlike med spoloma ne nanašajo le na pridobivanje finančnih sredstev na trgu, ampak tudi v višini sredstev, kjer podjetnice v vseh proučevanih državah, razen v dveh, potrebujejo za zagon podjetja manj sredstev kot podjetniki. Delno tudi zato, ker ustanavljajo podjetja, ki potrebujejo za zagon manj finančnih virov. Največje tovrstne razlike so v Kanadi, kjer moški potrebujejo v povprečju kar 8,5-krat več sredstev za zagon podjetja kot ženske.

Za veliko podjetnikov najpomembnejše vire financiranja predstavljajo lastni prihranki ter viri družine, sorodnikov in prijateljev. Tovrstno neformalno investiranje je najpomembnejše v Afriki in Severni Ameriki. Kljub temu pa banke ostajajo pomemben vir financiranja po vsem svetu, delež uporabe tega vira pa variira od četrtnine podjetnikov v Afriki in Aziji do tretjine podjetnikov v Severni Ameriki. Ob tem raziskava ugotavlja, da se tradicionalne oblike financiranja vse pogosteje zamenjujejo z novimi, kot so množično financiranje (ang. crowdfunding), mikro-financiranje in kooperativno financiranje. Pri tem ne smemo zane-

Dodatne informacije:

Doc. dr. Barbara Bradač Hojnik,
Članica tima Global Entrepreneurship Monitor Slovenija
Ekonomsko-poslovna fakulteta
Univerza v Mariboru
Tel.: 02 22 90 256
Mail: barbara.bradac@um.si

Publikacija je dostopna na:

<http://gemconsortium.org/report/49558>

Avtorji:

Caroline Daniels, Mike Herrington and Penny Kew

Sponzorji:

Babson College, Universidad Del Desarrollo, Universiti Tun Abdul Razak, and Tecnológico de Monterrey

Univerza v Mariboru

Ekonomsko-poslovna fakulteta

zanemariti globalizacije in vloge tehnologije, predvsem v razvitih državah sveta. Tako se kar 14 % podjetnikov v Severni Ameriki financira na osnovi množičnega financiranja.

»Podjetništvo postaja vse bolj globalno in podjetniki se zavedajo možnosti različnih vrst financiranja, ki so na voljo na globalni ravni in jih tudi vse pogosteje uporabljajo«, še dodaja prof. **dr. Miroslav Rebernik**, vodja slovenskega raziskovalnega tima GEM.

Metodologija:

Global Entrepreneurship Monitor (GEM) je obsežna svetovna raziskava, v okviru katere se že vse od leta 1999 proučuje zgodnje faze podjetniške aktivnosti, ustaljena podjetja in dejavnike, ki vplivajo na rojevanje novih podjetij. Slovenija se je raziskavi pridružila leta 2002, z njo pa smo dobili odgovore na vprašanja, kako podjetna je Slovenija, kam se na področju podjetništva umeščamo v svetovnem merilu ter kako bi podjetništvo lahko pospeševali. Posebno poročilo Global Entrepreneurship Monitor 2015/2016: Special Report on Entrepreneurial Finance temelji na podatkih cca. 60 držav iz leta 2015.

Inštitut za podjetništvo in management malih podjetij:

Nosilec slovenskega dela raziskave GEM je Inštitut za podjetništvo in management malih podjetij na Ekonomsko-poslovni fakulteti Univerze v Mariboru, ki skupaj z raziskovalci iz ostalih nacionalnih timov tudi aktivno sokreira nadaljnji razvoj vsebine in metodologije raziskave, raziskovalni tim pa sestavljajo prof. dr. Miroslav Rebernik (vodja), prof. dr. Polona Tominc, doc. dr. Katja Crnogaj, prof. dr. Karin Širec, doc. dr. Barbara Bradač Hojnik in mag. Matej Rus. Raziskavo GEM podpirajo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Javna agencija Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije (SPIRIT) ter Inštitut za podjetništvo in management malih podjetij na Ekonomsko-poslovni fakulteti Univerze v Mariboru.

Informacija o izvedbi in dostopnosti raziskave:

Raziskavo o podjetniških financah so opravili raziskovalci Globalnega podjetniškega monitorja (GEM) Caroline Daniels (Babson College), Mike Herrington (University of Cape Town) in Penny Kew (GEM South Africa). Celotno poročilo z naslovom Global Entrepreneurship Monitor 2015/2016: Special Report on Entrepreneurial Finance je dostopno na <http://gemconsortium.org/report/49558>. Vsebuje razporeditve podatkov po državah, vključno s Slovenijo. Navedeni rezultati pa so vključeni tudi v raziskavi GEM Slovenija 2015, ki jo podpira agencija SPIRIT in je dostopna na spletnih straneh Inštituta za podjetništvo in management malih podjetij (www.epfip.uni-mb.si in www.gemslovenia.org) ter na spletni strani globalnega konzorcija (www.gemconsortium.org), kjer tudi najdete rezultate raziskav za ostale države.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

JAVNA AGENCIJA ZA RAZISKOVALNO DEJAVNOST
REPUBLIKE SLOVENIJE